

ד שפת קט. ד שם קח.
ו שם בפרש רש"י.
ז בית יוסף לרעת רש"י.
ח בית יוסף לרעת
רש"י. ט אחרות חסם
בשם הרמב"ם.
י תשובת הרשב"א
והנ"ב יוסף וספר הוהר
פירוש נחשב בפרט
ואמרו איש אל אחיו.
כ שם בזהר.

ב. (ח) * ידקדק (ט) לערות עליהן מים (י) * שלש פעמים, להעביר רות רצה ששורה עליהן: ג. * לא יגע בידו (יא) קדם נטילה לפה ולא לחטם ולא לאזנים (יב) ולא לעינים: ד. * ואפלו מי שנטל ידיו לא ימשמש בפי הטבעת תמיד, מפני שמביאתו לידי תחתונות. * לא יגע במקום הקנה, שמשמוש היד מזיק לחבורה: ה. * לא יגע בגגית שחר, שמשמוש היד (יד) מפסיד השחר: ו. * אין צריך רביעית לנטילת ידים להפלה: ז. * טוב להקפיד בנטילת ידים שחרית בכל הדברים המעכבים בנטילת ידים לסעודה. הגה מיהו (טז) אינו מעכב (יז) לא כלי ולא (יח) כח גבאי * ושאר הדברים הפוסלים בנטילת הסעודה (מרכי יוש פוח אלו דברים, תשובת רשב"א סימן קכז): ח. כנטילת

באר היטב

(ו) שלש פעמים, אפלו שופך הרבה בפעם אחת אינו מוציא, כי אין הרוח הולך אלא בשלש פעמים דהינו פעם אחת על יד ימין ואחר כך על יד שמאל עד שלש פעמים בסדרין. קשיו מים על יד ימין, בכל פעם יאמר הדי הגדולה, ובכד שמאל היד הנוקח. וכשמשפשף הידים יחד יאמר שלש פעמים יד הרמה. וכשמלא ידיו לרחץ פניו יאמר יד ימין ויד שמאל. כשדוחץ פניו יאמר ראשו כחם פו וגו'. כשדוחץ את עינו יאמר עינו פיותם וגו'. כשדוחץ לחיו יאמר לחיו פגרות הפנים וגו'. כשדוחץ שפתותיו יאמר שפתותיו שושנים וגו'. וכשמנגב פניו יאמר ופניהם פני אדם ופני ארזה אל הזמין לארבעתן, ובזה ימצא חן בעינו כל רואיו. צריך להזהר לעשים שזהרנו בנטילת ידים שלש פעמים בסדרין, שלא יטאוו המאכלים, וצריך לשלם עד פרק הזרוע. וצריך לפשט הכפות לקבל השורה פני שורה לקבל דבר, ויגביהם כנגד הראש. גם ידיו פיו, חוץ בתענית צבור: (ז) מה גבאי. רוצה לומר, אכל היכא דאפשר טוב להקפיד, לזון אברקם: אין להקפיד על מים מגליל אפלו במקום דשיחיים נחשים, שלא אסרום אלא לשתיה.

משנה ברורה

ב. (ח) ידקדק. כי תרין מהפעמים הנזכרים בסעיף קטן א שצריך לטל ידיו להפלה, צריך לטל גם משום רות רצה השורה על הידים, אף (ט) היכא דהנטילה הוא משום רות רצה לכד לא היו מתקנים על זה ברבה, לכן אנו צריכים גם לשעמים הנ"ל: (טז) לערות עליהן. ויש לה לכתחלה עד פרק הזרוע. ואם אין לו מים, (יז) די עד קשרי אצבעותיו. וצריך (יח) לפשט הכפות כמי שרוצה לקבל דבר, ויגביהם כנגד הראש. גם (יט) טוב להדית פיו, (כ) ובתענית צבור לא ידית: (יא) שלש פעמים. ואפלו שופך הרבה בפעם אחד אינו מוציא, כי אין הרוח הולך אלא בשלש פעמים, דהינו פעם אחת על יד ימין ואחר כך על יד שמאל, עד שלש פעמים (כ) בסדרין. ובספר מנחת רב כתב, ארבע פעמים, שלש פעמים להעביר רות רצה, והרביעית להעביר המים שנטמאו. צריך להזהר לעשים שזהרנו בנטילת ידים שלש פעמים בסדרין כמו האנשים, וגם כי הם מתקנות המאכלים, שלא יטמאום בידיהם. (כ) גם יש להזהר שהקטנים יטלו ידיהם בשתירות, כי נוגעים במאכל. ובנענית צבורים במאכלים בלא נטילת ידים אין לחוש, דלא מקבלי טמאה: ג. (יא) קדם נטילה. מפני שהרות רצה השורה על הידים יוכל להזיק לאלו האברים: (יב) ולא לעינים. ויש להזהר (כ) אפלו על גבי עינו מכתיו אם אפשר לו: ד. (יג) אפלו וכו'. וקדם נטילה (כ) יש אוסרין מלגע בפי הטבעת אפלו במקרה, וכן לאמה במקום הנקב אפלו אם הוא נשוי, וכן כהני צונא במקום נקב הקנה, כי אז יוכל הרוח רצה להזיק לכל נקב שבגוף: ה. (יד) מפסיד השחר. ואם נגע במאכל קדם שנטל ידיו, (ט) אין לאסור המאכל על ידי זה, אכל לכתחלה מאד יש להזהר שלא לגע אז בשום מאכל. (טז) ואם נגע באכל, ידיתנו שלש פעמים. וכן (כ) אין לשתות עשן טבא"ק קדם נטילת ידים: ו. (זו) אין צריך. רוצה לומר, דיבעד אין מעכב הברכה ומכרך על נטילת ידים, אכל לכתחלה טוב להקפיד שהיה לו גם כן רביעית, וכמו שכתב בסעיף שאתר זה, דקאי גם על שהיה לו רביעית וכמו שכתבו (כ) האחרונים: ז. (זח) אינו מעכב. רוצה לומר, (כ) דיבעד לענין הברכה, ויכל לברך על נטילת ידים, או אפלו לכתחלה היכא דאי אפשר בענין אחר, אכל (כ) היכא דאפשר טוב להקפיד: (יז) לא כלי וכו'. רוצה לומר, דמהני (ט) אף להעביר רות רצה. ולכן אם אין לו כלי שלם, מותר לטל מכלי נקוב וכן מפלומ"ף אף שאין כאן כח גבאי, במבאר לקמן בהלכות נטילת ידים, אכל אם שכשך ידיו במים לא מהני לרות רצה וכדלקמן:

שער הציזון

ב. (יח) אחרונים: (יז) שער תשובה וארצות החיים: (יג) קנא אברהם: (יד) באר היטב, וזהו בסעיף ז: (טז) באר היטב: (טז) קנא אברהם ומהי אדם (יח) פיר מקדים: ג. (יח) ארצות החיים: ד. (יח) הנגרא ומהי אדם: ה. (יח) חיי אדם: (כא) ארצות החיים: (כב) ארצות החיים: ז. (כא) פיר מקדים בסעיף קטן ד ושאר אחרונים: ז. (כא) הנגרא ומהי מקדים שם: (כב) קנא אברהם: (כג) חיי אדם:

תרומה. ו. משאבת מים.

לוח עמוד הימני: יום ו כח אייר תשסב < שבי"ב ג אייר תשסז < יום א ט ניסן תשעב < יום ב טו אדר תשנז < יום ג כז אדר א תשסב